

БҰЙРЫҚ

2025 жылғы 02 қыркүйек
Шымкент қаласы

ПРИКАЗ

№ 131 н/г
город Шымкент

Сынып жетекшілерге әдістемелік бірлестік жетекшісін бекіту туралы

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрінің «Орта білім беру ұйымдарында сынып жетекшілер туралы» 2016ж 12 қаңтардағы № 18 бұйрығы, ҚР Оқу-ағарту министрінің білім беру ұйымдарында «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасын бекіту туралы 26.05.2025ж №123 бұйрығының 2-қосымшасын жүзеге асыру мақсатында, **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Мектепте сынып жетекшілермен «Адал Азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасын бекіту туралы 26.05.2025ж №123 бұйрығының 2-қосымшасын жүзеге асыру мақсатында оқу-тәрбие жұмыстарын үйлестіруде және сынып жетекшілермен әдістемелік жұмыс жүргізу үшін сынып жетекшілердің әдістемелік бірлестік жетекшілігіне төмендегі мұғалімдер бекітілсін.

2. Қазақ сыныптары бойынша сынып жетекшілердің ӘБ жетекшісі болып ағылшын тілі пәні мұғалімі Н.Түзел, орыс тілді сыныптарда сынып жетекшілердің ӘБ жетекшісі болып биология пәні мұғалімі О.Орлова-Зинкина бекітілсін.

3. Сынып жетекшілердің ӘБ жетекшілерімен жұмыс жүргізуді директордың тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары Д.Асанова мен А.Оразбаеваға жүктеймін.

№15 мектеп-лицей директоры

Ж.Саржанова

Бұйрықпен таныстым:

02.09.25

Күні

Күні

колы

Бұйрықпен таныстым:

02.09.25

Күні

колы

Бұйрықпен таныстым:

02.09.25

Күні

колы

қолтаңбаның толық мәні

қолтаңбаның толық мәні

қолтаңбаның толық мәні

қолтаңбаның толық мәні

№15 Д.Н.Менделеев атындағы мектеп-лицейіндегі 2025-2026 оқу жылындағы сынып жетекшілердің ӘБ жұмыс жоспары

№	Жұмыс мазмұны	I отырыс	Мерзімі	Жауаптылар
1	«Адал азамат» бағдарламасы бойынша тәрбие жұмыстарының бағыттары		Тамыз	Д.Асанова А.Оразбаева
2	«Білім күніне» арналған тәрбие сағатының мазмұны мен өткізу үлгісі			А.Оразбаева
3	Жылдық тәрбие жұмысы жоспарын құру үлгісі мен мазмұны			Д.Асанова А.Оразбаева
4	«Досбол лайк» тәрбие сабақтарының форматы мен тиімділігі			
5	«Қауіпсіз мектеп» Республикалық акциясының өткізілу тәртібі мен бағыттары			Д.Асанова А.Оразбаева

II отырыс

1	Отбасының бала тәрбиесіндегі орны. Баяндама	Қазан	Н.Түзел
2	Құқықбұзушылыққа бейім оқушылармен жүргізілген жұмыстар		Д.Асанова
3	«Біртұтас тәрбие» бағдарламасын іске асыру мақсатында «Әлеуметтік жобалар мен іс-шаралар арқылы құндылықтарды енгізу» бойынша атқарылған және атқарылатын жұмыстар туралы		Д.Асанова А.Оразбаева
4	Әр түрлі мәселелер		ДТЖОЖО

III отырыс

1	Әлеуметтік қамқорлықтағы балалармен жұмыста сынып жетекшілердің іс-әрекеті туралы	Қараша	Әлеуметтік педагог
2	Сыныптан тыс іс-шаралар мен сынып сағатының өкізілуі (Баяндама)		ӘБ жетекшісі
4	Әр түрлі мәселелер		Д.Асанова

IV отырыс

1	Тәрбие жұмысының жарты жылдық есебі	Қаңтар	Д.Асанова А.Оразбаева
2	Психологиялық қиын жағдайға тап болған оқушылармен жұмыстағы сынып жетекшілердің іс-әрекеті		Г.Мырзабекова Н.Есқараева
	Ата-аналарды педагогикалық қолдау орталығының жұмысы туралы		А.Оразбаева
3	Бірлескен жоспар бойынша іс-шаралардың өткізілу деңгейін талқылау		Д.Асанова
4	Әртүрлі мәселелер		Д.Асанова

V отырыс

1	Бітіруші сыныптарға кәсіптік бағдар беру бойынша жүргізілген жұмыстардың қорытындысы туралы	Наурыз	Л.Дартаева
2	Әр түрлі мәселелер		Д.Асанова

VI отырыс

1	Оқушылардың жазғы демалысын ұйымдастыруға әзірлеу	Мамыр	Әлеуметтік педагог
2	Мектеп жанындағы лагерге оқушыларды тарту туралы		А.Оразбаева
3	Оқу жылын қорытындылау		Д.Асанова

Директордың тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары

 Д.Асанова

№15 Д.Н.Менделеев атындағы мектеп-лицейінің сынып жетекшілердің ӘБ отырысы
жиналысының
ХАТТАМАСЫ
I-отырыс

Мерзімі: 29.08.2025жж.

Қатысушылар: ДТЖОЖО, ӘБ жетекшілері, сынып жетекшілер

Күн тәртібінде:

1. «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасын бекіту туралы 26.05.2025ж №123 бұйрығының 1,2 қосымшасымен танысу.
2. «Білім күніне» арналған тәрбие сағатының мазмұны мен өткізу үлгісі
3. Жылдық тәрбие жұмысының жоспарын құрудың мазмұны
4. «Досбол ЛАЙК» тәрбие сабақтарының форматтары мен тиімділігі
5. «Қауіпсіз мектеп» Республикалық акциясының өткізілу тәртібі мен бағыттары

Тыңдалды:

Мектепте, 29.08.2025ж күні директордың тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары Д.Асанова мен А.Оразбаеваның басшылығымен сынып жетекшілердің ӘБ отырысы болып өтті. Д.Асанова күн тәртібімен таныстырып, биылғы жылдың басты жаңалығы тәрбие жоспары 26.05.2025ж күні Оқу-ағарту министрінің №123 бұйрығы, яғни «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында жасалғанын атап өтті. Биылғы оқу жылынан бастап аталған бағдарлама аясында жұмыс атқаратын боламыз. «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы туралы қысқаша түсіндірме:

Қазақстан Республикасының Президенті Қ. Тоқаев Ұлттық құрылтайдың «Адал адам – Адал еңбек – Адал табыс» атты үшінші отырысында елімізді дамытуға қатысты маңызды бастамалар көтерді. Еліміздің болашақтағы негізгі сұлбасын «Әділетті Қазақстан – Адал азамат – Озық ойлы ұлт» деген ұштаған ұғым арқылы сипаттады. Ұштаған – бір-бірінен бастау алатын және өзара тығыз байланысты ұғымдар, ел ішінде заң мен тәртіпті қатаң сақтауды қамтамасыз етуді саясатымыздың тұғырлы қағидатына айналдыратын мықты демократиялық институттары мен дамыған құқықтық жүйесі бар әділетті мемлекетті құрудың шарты және еліміздің жаңғыруы мен әрі қарай дамуының стратегиялық бағдарын айқындайды. Бұл баршаға және әрбір адамға бірдей мүмкіндік беретін қоғамды қалыптастыратын адал азаматтар табанды еңбегімен еліміздің дамуына өз үлес қосқанда ғана мүмкін болады.

Озық дамыған мемлекет құру үшін азаматтарымыз жаңаша ойлай білуге және жасампаздыққа ұмтылуы қажет. Осыған орай жастарды тәрбиелеу «Адал азамат» идеясымен үндеседі. Бұл балалар мен жастардың бойында әділдік пен жауапкершілік, еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік, жасампаздық пен жаңашылдық құндылықтарын дарыту арқылы адал еңбек пен қоғам игілігін алдыңғы орынға қоятын, адал, әділетті азаматтарды тәрбиелеуге бағыт береді.

Ал, «Әділетті Қазақстан» идеясы әрбір азаматқа өзін-өзі жүзеге асыруға және табысқа жетуге бірдей мүмкіндік беретін қоғам құру мақсатын көздейді. Бұл мақсатқа жету үшін балалар мен жастардың бойында тәуелсіздік пен отаншылдық, бірлік пен ынтымақ, заң мен тәртіп құндылықтарын дамытуды қажет етеді.

«Озық ойлы ұлт» идеясы балалар мен жастардың бойында білімге құштарлық, шығармашылық және инновациялық ойлау, кәсіби даму, бірлік пен ынтымақ құндылықтарын дамыту арқылы өзгерістерге бейімделіп, инновациялық технологияларды ұтымды қолданатын ұлтты қалыптастыруға бағытталады.

Демек, қазіргі әлемнің сын-тегеуріндеріне дайын азаматтардың жаңа буынын

тәрбиелеу «Әділетті Қазақстан – Адал азамат – Озық ойлы ұлт» ұштағанымен сабақтасады. Бұл әрбір азамат өзінің маңыздылығын, жауапкершілігін және ортақ іске қосқан үлесін сезінетін әділетті, дамыған және инновациялық қоғам құруға мүмкіндік береді.

Аталған идеялар мен құндылықтар «Біртұтас тәрбие» бағдарламасының (бұдан әрі – Бағдарлама) негізіне айналады. Бағдарлама құндылыққа бағдарланған және құзыреттілік тәсілдері негізінде білім алушы тұлғасын қалыптастыруға ықпал ететін негізгі мақсат пен міндеттерді айқындайды.

Мемлекет басшысы Қ. Тоқаев озық дамыған мемлекет құру өскелең ұрпаққа тікелей байланысты екендігіне тоқталып, оларды тәрбиелеуге ерекше назар аудару міндетін қойды. Ұлттың жаңа келбетін қалыптастыратын:

тәуелсіздік және отаншылдық
бірлік және ынтымақ
әділдік және жауапкершілік
заң және тәртіп
еңбекқорлық және кәсіби біліктілік

жасампаздық және жаңашылдық құндылықтарын саралап, бала тәрбиесіндегі басты бағдар ретінде айқындады.

Бағдарламаның мақсаты:

қазақстандық мәдениет құндылықтары негізінде азаматтық жауапкершілік пен патриотизм, парасаттылық пен адалдық, ар-ұждан, рухани-адамгершілік қасиеттерін бойына сіңірген, үйлесімді дамыған тұлға қалыптастыру.

Бағдарламаның міндеттері:

Рухани-адамгершілік қасиеттерді тәрбиелеу:

отанға, өз халқына, оның тарихы мен мәдениетіне деген сүйіспеншілікті қалыптастыру;

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік рәміздерін құрметтеуге тәрбиелеу; адалдық, әділдік, мейірімділік, ар-ұят пен қамқорлық, қайырымдылық және басқа да адамдық қасиеттерді дамыту;

табиғатқа және қоршаған ортаға ұқыптылықпен қарауға тәрбиелеу.

Азаматтық жауапкершілік пен патриотизмді дамыту:

елінің жетістіктері үшін мақтаныш сезімін ұялату;

отбасы, қоғам және мемлекет алдындағы өз міндеттеріне саналы көзқарас қалыптастыру;

өз құқығы мен бостандығы, сондай-ақ басқа адамдардың құқықтары мен бостандықтарын қорғауға дайын болуға баулу;

әлеуметтік маңызы бар қызметке белсенді қатысуға тәрбиелеу.

Парасаттылық пен адалдықты қалыптастыру:

басқалармен қарым-қатынаста адал әрі әділ болуға және әдептілік нормаларын ұстануға тәрбиелеу;

өз іс-әрекеттері мен сөздері үшін жауапкершілікті түсінуге тәрбиелеу;

еңбексүйгіштік пен өзін-өзі жетілдіруге деген ұмтылысын қалыптастыру;

біреудің еңбегі мен мүлкін құрметтеуге тәрбиелеу.

Білім алушының жеке басының үйлесімді дамуы үшін жағдай жасау:

әрбір білім алушыны тәрбиелеу мен оқытуда даралау мен саралау тәсілдемелерін қамтамасыз ету;

білім беру ортасында жағымды психологиялық-педагогикалық ахуал қалыптастыру;

ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға қолдау көрсету;

отбасын білім беру ұйымдарындағы тәрбие процесіне тарту.

Бағдарлама мазмұны: Білім алушылардың бойында құндылықтарды дамыту білім беру ұйымдарының оқу-тәрбие процесі жағдайында жүйелі ұйымдастырылады. Бұл міндетті іске асыру білім беру мазмұны, сынып сағаттары мен сыныптан тыс іс-шаралары арқылы жүзеге асырылады.

Ай сайын өткізілетін тұрақты іс-шаралар білім алушылардың біртұтас тұлғасын қалыптастыруға бағытталуы тиіс:

Қыркүйек – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы;

Қазан айы – тәуелсіздік және отаншылдық айы;

Қараша айы – әділдік және жауапкершілік айы;

Желтоқсан – бірлік және ынтымақ айы;

Қаңтар – заң және тәртіп айы;

Ақпан – жасампаздық және жаңашылдық айы;

Наурыз – тәуелсіздік және отаншылдық айы;

Сәуір – еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы;

Мамыр – бірлік және ынтымақ айы.

Құндылықтарды қалыптастырудағы жүйелі және кешенді жұмыс оқу-тәрбие процесінде күн сайын және апта сайын іске асырылатын іс-шараларды қамтиды:

«Менің Қазақстаным» – оқу аптасының басында бірінші сабақта білім алушылар Қазақстан Республикасының Әнұранын орындайды.

Аптаның дәйексөздері – бүкіл ұйымның сабақта және сабақтан тыс іс-әрекетінің лейтмотиві ретінде қызмет ететін мақал-мәтелдер, нақыл сөздер, халық даналығы, ұлы тұлғалардың ұлағатты сөздері. Аптаның дәйексөздері ақпараттық стендтерде, Led-экрандарда, тақталарда және т.б. орналастырылады.

«Қауіпсіздік сабағы» – жол қозғалысы ережелерін, өмір қауіпсіздігі негіздерін зерделеу, білім алушылардың жеке қауіпсіздігін, қауіпсіз мінез-құлқын және т.б. сақтауы туралы сынып сағаты шеңберінде 10 минут ақпарат беру, әңгіме өткізу.

Апта сайын сынып сағаттарын өткізу шеңберінде білім алушылардың қауіпсіз мінез-құлық мәдениетін және салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша жүйелі жұмыс іске асырылады. Сынып сағаттарының мазмұнына келесі алдын алу шаралары біріктіріледі:

Цифрлық әлемде қауіпсіз қадам;

Буллингтен қорған!

Ойынға салауатты көзқарас;

Өмірге салауатты қадам;

Қоғамдық мүлікті қорға!

Қауіпсіз қоғам.

«Цифрлық әлемде қауіпсіз қадам» алдын алу шарасы сынып сағаттарында ақпараттық қауіпсіздік, кибермәдениет, кибергигиена, медиа сауаттылықты дамыту тиісті мүдделі мемлекеттік орган мамандарымен бірлесіп пікірталастар, кездесулер өткізу ұсынылады.

Сынып сағаттарында «Буллингтен қорған!» алдын алу шарасын ұйымдастыру ұсынылады. Бұл білім алушылардың басқалармен қарым-қатынас жасау, өз эмоцияларын басқару және қақтығыстық жағдайларды шешу дағдыларын дамытуға бағытталған тренингтер мен кейс-сессияларын мүдделі мемлекеттік органдармен бірлесіп өткізу ұсынылады.

«Ойынға салауатты көзқарас» – лудоманияның алдын-алуға бағытталады. Лудомания туралы бейнероликтер карауға, ойынға құмарлық, онлайн ойындарға ақша тігу т.б. зияны туралы топтық талқылаулар ұйымдастыруға және салауатты әдеттерді, баламалы қызығушылықтар мен хоббиді дамытуға бағытталған сынып сағаттарын, мектепішілік шеберлік сыныптарын өткізуді қамтиды.

«Өмірге салауатты қадам» алдын-алу іс-шаралары шеңберінде синтетикалық есірткінің (Интернет-ресурстар арқылы) таралуының алдын алу және жасөспірімдер арасында салауатты өмір салтын қалыптастыру бойынша сынып сағаттарында олардың зияны мен денсаулыққа теріс әсері туралы деректі фильмдер көру, сыныптарда есірткіге қарсы плакаттар, бейнероликтер және т.б. әзірлеу, дұрыс тамақтану және салауатты өмір салты мәселелерін талқылау бойынша іс-шаралар өткізу ұсынылады.

«Қоғамдық мүлікті қорға!» сынып сағаттарында вандализмге қарсы плакаттар, граффити немесе иллюстрациялар әзірлеу және/немесе қоғамдық мүлікті қиратудың, мәдени ескерткіштерді қиратудың зияны туралы топтық талқылауларды мүдделі мемлекеттік органдармен бірлесіп өткізуді қамтиды.

«Қауіпсіз қоғам» Қылмыстық кодекстің зорлық-зомбылыққа, есірткі заттарын таратуға және т.б. құқықбұзушылық актілеріне байланысты негізгі нормаларды түсіндіру және адам бас бостандығынан айыру, заң бұзушылық жағдайлары, оның ішінде кәмелетке толмағандар арасындағы қылмыстық істер туралы бейнероликтер қарау мүдделі мемлекеттік орган мамандарымен бірлескен шаралар өткізуді қамтиды.

Қауіпсіз мінез-құлық және салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыру, буллинг, лудомания, вандализм, нашакорлықтың алдын алу жөніндегі іс-шараларды «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы шеңберінде сынып сағаттарын ұйымдастыру жоспарына сәйкес жүргізу ұсынылады (Бұйрыққа 2-қосымша).

Білім алушылардың негізгі құзыреттіліктерін дамыту мақсатында сыныптан тыс жұмыстар шеңберінде келесі әлеуметтік жобалар ұсынылады:

«Қамқор» әлеуметтік жобасын жүзеге асыру арқылы түйінді құндылықтарды дамыту қарастырылады. Жоба шеңберінде білім алушыларды «Қоғамға қызмет ету» волонтерлікке ата-аналар қауымдастығы және жергілікті атқарушы органдармен бірлесіп қарттарға көмек көрсету, жануарларға қамқорлық жасау, табиғат элементтерінен қайта өңделген материалдарды пайдалана отырып құстарға ұя жасау т.б. ұсынылады.

Сонымен қатар жобаны іске асыру «Жер сағаты» экологиялық акциясын, «Түлектердің ағаш егуі» экокелленджін, «Табиғатқа қамқорлық жасаймыз» акциясын өткізуді қамтиды. «Жер сағаты» экологиялық акциясы климаттың өзгеруі мен ресурстарды үнемдеудің жаһандық мәселелеріне назар аударуға бағытталған бастама болып табылады. Акцияның негізгі элементі – жарық пен электр құрылғыларын бір сағатқа өшіру, бұл энергияны ұқыпты пайдалануға үндейді. Білім беру ұйымдары жыл бойы табиғи ресурстарды қорғаудың маңыздылығын көрсететін постер, жадынама әзірлеуге болады.

«Түлектердің ағаш егуі» экокелленджі – бұл бүкіл республика бойынша мектеп түлектері арасында (9-шы және 11-сыныптар) мектеп аулаларында немесе көше бойында бір мезгілде ағаш отырғызуға үндейді. «Табиғатқа қамқорлық жасаймыз» – бұл мектеп жанындағы аумақты жинау немесе қоғамдық орындарды (саябақтар, скверлер) тазалау акциясы.

«Еңбегі адал – жас өрен» – білім алушылардың түрлі мамандыққа деген қызығушылығын дамыту және еңбексүйгіштікке баулу арқылы еңбекқорлық және кәсіби біліктілік құндылығын қалыптастыруды көздейді. Жоба «Күзгі асар» жәрмеңкесін, «Мамандықтар әлемі» іс-шараларын, «Мамандықтар марафоны» байқауын, мектептің әлеуметтік желілеріне жазбалар жариялау арқылы жүзеге асырылады. «Күзгі асар» жәрмеңкесінде білім алушылар күзгі егіннің табиғи материалдары мен табиғаттың орман өнімдерін пайдалана отырып, ата-аналарымен бірлесіп жасаған қолөнерлерін ұсынады. «Мамандық әлемі» шарасын өткізу мамандықтармен танысу үшін түрлі кәсіпорындарға немесе мекемелерге бару жоспарын әзірлеп, өңірдегі мамандықтармен танысады. «Мамандықтар марафоны» байқауы білім алушылардың шеберлігін көрсету арқылы (мысалы, ағаштан бұйым жасау) әртүрлі мамандықтарға бейімділігін және білім беру ұйымдарындағы жас шеберлерді, таланттарды анықтауға бағытталады (WorldSkills халықаралық байқауына дайындық). Конкурс сарапшыларына түрлі саладағы мамандықтардың үздік мамандарын тартуға болады. Мектептің әлеуметтік желілерінде білім алушылардың әртүрлі мамандық өкілдерімен сұхбат жүргізіп, оны мектептің әлеуметтік желілерінде жариялайды, үздік жазба иелерін анықталады.

«Шабыт» – білім алушылардың шығармашылығын дамыту арқылы түйінді құндылықтарды насихаттауға бағытталған жоба. Жобаны жүзеге асыру барысында «Даналық ұстаздан» челленджін, «Ұлттық мәдениет» көрмесін, «Жас сарбаз» әскери-

патриоттық әндер фестивалін, «Ананың аялы алақаны» челленджін, «Әншуақ» фестивалін, «Домбыра күні» көрме және концерт, мектеп театры жұмысын ұйымдастырылады.

«Даналық ұстаздан» – мұғалімдер күні қарсаңында алғашқы мұғалімдеріне, сүйікті педагогтерге және құрметті тәлімгерлерге арналған челленджі өткізіледі. Қатысушылар бейне хабарлама, мақалалар, өлеңдер, әндер, суреттер және басқа да шығармашылық формалар арқылы алғыстарын білдіре алады.

«Ұлттық мәдениет» көрмесі білім алушылардың ұлттық атрибуттарды (ағаштан, металдан, матадан, киізден және басқа материалдардан жасалған бұйымдар) пайдалана отырып орындалған шығармашылық жұмыстарын ұсынады. Мұғалімдерге, білім алушыларға және ата-аналарға аптасына бір рет мектепке ұлттық киіммен келуге немесе ұлттық мәдениетті дәріптеу үшін ұлттық атрибуттарды қолдануға болады.

«Жас Сарбаз» әскери-патриоттық әндер фестивалі саптық әндер конкурсын, әскери-патриоттық фестиваль, спорттық-далалық ойындарды өткізуді қамтиды. Білім беру ұйымдарына «Жас сарбаз» фестивалін өткізу кезінде қазақстандық авторлардың әндерін және Ұлттық әскери форманы пайдалану ұсынылады.

«Ананың аялы алақаны» челленджінде білім алушылар бейнероликтер, мерекелік ашықхаттар және бейне құттықтаулар арқылы аналарына, әжелеріне және барлық аналарға алғыстарын білдіре алады.

«Әншуақ» фестивалі #Әншуақ хэштегімен «TikTok» әлеуметтік желісінде өз әнін жанды дауыста орындаудың бейнежазбасын жариялау арқылы білім алушыларды балалар әні фестиваліне қатысуға тарту.

«Домбыра күні» – білім алушылардың, талантты музыканттар мен орындаушылардың қатысуымен түрлі ұлттық аспаптар көрмесімен сүйемелденетін концерт ұйымдастыру.

Мектеп театрының жұмысын ұйымдастыруда әдеби шығармалар, тарихи оқиғалар мен атаулы күндер, сонымен қатар жағымсыз әдеттердің алдын алу (лудомания, нашакорлық, кибергигиена т.б.) бойынша сыныптар арасында байқаулар мен театрландырылған қойылымдар фестивалін өткізу ұсынылады.

«Ұшқыр ой алаңы» – пікірталастар мен зияткерлік ойындар өткізу арқылы тақырыпты зерделеу және сөйлеу дағдыларын қалыптастыру негізінде түйінді құндылықтарды дамыту көзделеді. Білім беру ұйымдарына құндылықтарға, тарихи оқиғаларға, атаулы күндерге, адам құқығы мен заңдарды зерттеуге, жағымсыз әдеттердің алдын алуға (лудомания, нашакорлық, кибергигиена, зорлық-зомбылық, буллинг және т.б.) байланысты тақырыптық пікірталастар өткізу ұсынылады. Пікірталасқа ата-аналарды, танымал тұлғаларды, қоғам қайраткерлерін тартуға болады.

Зияткерлік ойындарды тек мектеп пәндеріне ғана емес, сонымен қатар танымал тұлғаларға, атаулы күндерге, әлемдік және спорттық оқиғаларға байланысты зияткерлік ойындарды ұйымдастыруға және өткізуге ата-аналарды, танымал тұлғаларды, қоғам қайраткерлерін және т.б. тарту ұсынылады.

«Smart bala» жобасы – инновациялық жобалар байқауы арқылы құндылықты дамытуды көздейді. Жоба шеңберінде «Startup» және «Өнертапқышқа алғашқы қадам» конкурстары өткізіледі. «Startup» байқауы кәсіпкерлік және инновация саласында білім алушылардың қызығушылығын оятуға және дағдыларын дамытуға бағытталған. Білім беру ұйымдарына TEDx форматында таныстырылымдар, инновациялық идеялардың тұсаукесерлерін өткізу ұсынылады.

«Өнертапқыштыққа алғашқы қадам» байқауында мектептің мүмкіндіктеріне қарай, жасанды интеллектті пайдалану арқылы командалық инновациялық жұмыстар байқауын өткізуге болады. Конкурсты ұйымдастыру барысында инновациялық объектілерге бару немесе аталған объектілер туралы материалдарды (EXPO, IT университеті, ғарыш аймағы және басқалар) онлайн-қарау ұсынылады.

«Балалар кітапханасы» – оқу мен білімге деген қызығушылықты қалыптастыру. Жоба әдеби кеш, кітаптар жәрмеңкесі, кітап кейіпкерлерінің байқауы, «Кітаптар айналымы» акциясы, «Шын жүректен кітап сыйла!» челленджінен тұрады.

Білім беру ұйымдарына әдеби кеш, кітап жәрмеңкесі, кітап кейіпкерлерінің байқауын өткізу кезінде балалар мен жастар арасында танымал заманауи авторлардың кітаптарын талқылауды ұйымдастыруға болады.

«Кітаптар айналымы» акциясы шеңберінде кітапханада, мектеп буккросингінде білім алушыға қажетті кітапты алып оқуы үшін үйден өзінің бір кітабын әкеліп ауыстырып алу мүмкіндігі болатын кітаптар сөресін құру ұсынылады.

«Шын жүректен кітап сыйла!» челленджі «Досына кітап сыйла» челленджін ұйымдастыруды, жазбалары мен тілектері бар кітаптарға сыйлық мұқабаларын жасауды және т.б. қамтиды.

Әлеуметтік жобаларды іске асыру «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы шеңберінде тәрбие жұмысының жоспарына сәйкес өткізіледі (бұйрыққа 2-қосымша). Білім беру ұйымдары іс-шараларды өткізу уақытын, қатысушылардың санын, өтетін орнын дербес айқындайды. Әрбір іс-шараның мазмұнын әзірлеу кезінде білім алушылардың жас ерекшеліктері мен қажеттіліктерін ескеру қажет.

Биылғы оқу жылында мектепте «Мектебім-мейірім мекені» тақырыбында 1-сыныптар мен 11-сынып оқушыларына мектеп ауласында алғашқы қоңырау іс-шарасы өткізіледі. Мектептің барлық 1-11 сыныптарында 2-қыркүйекте «Менің отаным-Қазақстан» тақырыбында бірыңғай сынып сағаттарын өтетін боласыздар.

Жылдық тәрбие жұмысының, сынып сағаттарының жылдық жоспары қосымшаға сәйкес мектеп чатына қосымша тастаймын әр сынып жетекші жеке-жеке өз сыныптарыңызға жасап мектеп басшысымен бекіттіресіздер.

«Досболайк» бағдарламасы былтырдан бері жоспарға енгізіліп келеді. Сіздерге де жат термин емес. Биыл әр тоқсанға бір сынып сағаттарын осы «Досболайк» бағдарламасы аясында өтетін боласыздар. Досболайк бағдарламасы жалпы білім алушылар арасында буллингтің алдын алу шараларын жүргізу мақсатында дайындалған бағдарлама болып табылады.

Акцияның мақсаты балалардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтың алдын алу және профилактикалық қауіпсіздік шараларын жетілдіру болып табылады.

Шараға мектепке дейінгі және мектеп жасындағы балалар, оқушылар мен жастар, мүдделі мемлекеттік органдардың өкілдері, педагогтар мен ана-аналар, үкіметтік емес ұйымдар, шығармашылық қоғам және БАҚ өкілдері қатысады.

Акция барысында мүдделі мемлекеттік органдармен бірлесе отырып балалардың жеке құқықтары мен қауіпсіздігін сақтау бойынша түрлі онлайн-іс шаралар ұйымдастырылады.

Балаларға қатысты зорлық-зомбылықтың алдын алу, оларға қатыгездікпен қарау фактілерін анықтау, кәмелетке толмағандарды қоғамға қарсы іс-әрекеттер жасауға тарту, сонымен қатар балаларды ата-анасының қамқорлығынсыз қалдыру мәселелері бойынша ата-аналардың онлайн-жиындары өткізіледі.

Акция шеңберінде өткізілетін әр іс-шара оқушылардың құқықтық санасын қалыптастыруға және қауіпсіз мектеп ортасын құруға жауапты мінез-құлық дағдылары мен салауатты өмір салтын қалыптастыруға бағытталған.

Сынып жетекшілердің сынып сағаттарының жылдық жоспарларына қойылатын талаптар

Сынып жетекшілер бізде тағы да ең маңыздысы ол сынып сағаттарының жылдық жоспары. 2024ж тәрбие жұмысының тамыз конференциясында былтырғы оқу жылынан бастап сынып сағаттары Шымкент қаласы бойынша дүйсенбі күнге қойылды. Енді сіздер сынып сағаттарын әр дүйсенбі өз кабинетеріңізде сынып сағаттарын ҚР Ұнұранын орындап бастайтын боласыздар. 26.05.2025ж күнгі Оқу-ағарту министрінің №123 бұйрығында көрсетілгендей әр сынып сағатының 10 минутын қауіпсіздік сабақтарына арнайсыздар. Қауіпсіздік сабақтарының тақырыптарын жас ерекшеліктеріне қарай жоспар жасап өтесіздер. Сабақ жоспарын жасағанда және сабақ барысында «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасының 1-ші қосымшасында көрсетілген алты құндылықтардың қайсысына бағытталғанын тақырыпқа байланысты сабақ жоспарына ендіріп отырасыздар.

Шешім:

1. Биылғы оқу жылында тәрбие бағытындағы барлық атқарылатын барлық жұмыстар «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында жүргізілетін болсын.
2. Сынып жетекшілер өздеріне міндеттелген құжаттарды өз деңгейінде жүргізетін болсын.
3. Сынып жетекшілердің оқушылармен, ата-аналармен жүргізілетін жұмыс жоспары мен сынып сағатының жылдық жоспары 2.09.2025ж күнге дейін бекітілетін болсын.

Мектеп-лицей директоры

Ж.Саржанова

Хатшы:

А.Досайбек

Сынып жетекші ӘБ жетекшісі

Н.Түзел

О.Орлова-Зинкина

№15 Д.Н.Менделеев атындағы мектеп-лицейінің сынып жетекшілердің ӘБ отырысы
жиналысының
ХАТТАМАСЫ
II-отырыс

Мерзімі: 02.10.2025жж.

Қатысушылар: ДТЖОЖО, ӘБ жетекшілері, сынып жетекшілер

Күн тәртібінде:

- 1.Отбасының бала тәрбиесіндегі орны.Баяндама
- 2.Құқықбұзушылыққа бейім оқушылармен жүргізілген жұмыстар.
3. «Адал Азамат» біртұтас бағдарламасын іске асыру мақсатында «Әлеуметтік жобалар мен іс-шаралар арқылы құндылықтарды енгізу» бойынша атқарылған жұмыстар туралы
- 4.Әр түрлі мәселелер

Тыңдалды:

ӘБ жетекшісі Н.Түзел:

Жас бала анадан туғанда екі түрлі мінезбен туады. Біреуі – ішсем, жесем, ұйықтасам деп тұрады. Біреуі білсем екен демекілік. Не көрсе соған талпынып, “ол немене?”, “бұл немене?” деп, “ол неге үйтеді?”, “бұл неге бүйтеді?” деп, көзі көрген, құлағы естігеннің бәрін сұрап, тыныштық көрмейді. Мұның бәрі – білсем екен, көрсем екен, үйренсем екен дегені. (А.Құнанбаевтың жетінші қара сөзі) Баланың алғашқы тәрбие алатын орны – отбасы. Отбасында баланың мінез-құлқы, әдет дағдысы қалыптасады. Еліміздің ертеңгі ұлт тізгінін ұстар жастарымыздың тәрбиесіне аса мән беру – біздің негізгі мақсатымыз. Тәрбие – күрделі үдеріс. «Тәрбие отбасынан басталады» деп халық даналығы бекер айтпаған. Саналы да, білімді болашағын қалыптастыру әрбір ата-ананың мерейлі міндеті, парасатты парызы. Еліміздің болашағының тізгінін ұстар тұлғаның бойына білімнің нәрін, тәрбиенің иісін сіңіруміз қажет. Ата-бабамыздан қалған ұлттық тәрбиемізге дақ түсірмеу үшін барлық қажетті жауапкершілікті ата-ана өзіне алғаны жөн, себебі бала ата-ананың өмірінің жалғасы. «Балам дейтін жұрт болмаса, жұртым дейтін бала қайдан болсын» деп өткен ғасырдың ұлы тұлғасы А.Байтұрсынұлы айтқандай, баланың болашағына толғанар ел, ойланар отбасы қалыптасса елдің болашағы зор болмақ. Ата-аналардың оқу мен тәрбие үдерісіндегі ынтымақтастық пен бірлескен жұмысы жан-жақты болса жемісті болады. Ұрпақ тәрбиесі ұлағатты болу үшін, отбасындағы ата-ана берген тәрбие мектепте жалғасын тауып, кішкентай бүлдіршін сапалы азамат болып қалыптасу үшін мектеп, мұғалім және тәрбиеші жауапты зор міндетті атқарады. Ең бастысы – бала ата-ананың оның оқудағы жетістіктеріне қызығушылығын сезінуі керек. Кез келген бала үлгілі немесе үлгермейтін болсын, шапшаң немесе сылбыр болсын, ол өзін жақсы көру мен сыйлауды қалайды. Естеріңізде ұстаңыз: баланы әлсіз деп бағаламай, оның жақсылық жағын да көру керек. Жылы сөзді аямаңыз. Бір нәрсені орындағанда мақтап, орындамағанда сынаңыз. Мақтағанда жеке түрде мақтап, сынағанда елеусіздеу

сынауға тырысыңыз. Олардың алдына орындалатын міндеттерді қойыңыз. Бұйырудың орнына өзіңе тең адамша кеңес, көмек сұрауға тырысыңыз. Мүмкіндігіне қарай бір қателік үшін екі рет жазалауға тырыспаңыз. Бала өзін не үшін жазалағанын түсінуі тиіс. Көп жағдайларда баланы мазалау, шектен тыс талап қою нәтиже бермейді. Ата-ана мен бала үйлесімділігі Отбасы тәрбиесіндегі басты нысана баламен рухани үндестік пен үйлесімділікке ұмтылу, ата-баба мұрасын сақтауға ұмтылу, ата-баба мұрасын сақтауға көңіл бөлу, халықтың тәлімдік мұрасын сақтауға көңіл бөлу, халықтың тәлімдік мұрасын бүтінгі күнмен сабақтастыру болып табылады. Осыған орай, отбасында еңбексүйгіштікке, баланың жасына сай еңбек түрлеріне және қоғамдық – пайдалы еңбекке баулуды іске асыру қажет. Жасөспірімнің «жауына» айналмас үшін онымен қарым-қатынасыңыз қандай болу керек? Жасөспірім қарым-қатынасында ең маңыздысы – «ойнамау», жағдай мен көңіл-күйге байланысты өзгеруге икемділігіңізді көрсетуіңіз керек, баланың пікіріне құлақ асу, оның тұлғасын құрметтеу керек. Ата-аналардың бұйрық беріп, жетекшілік жасау уақыты әлдеқашан өтіп кетті. Сондықтан балаңызға айғайлап ұрысқаннан еш нәтиже шықпайды. Сіз жеңіліске ұшырайсыз. Оның орнына өзіңізді ұстамды, дәрежелі көрсетіп, нақты ісіңізбен ғана қарым-қатынасты орната аласыз. Жасөспірімдік жастың бір ерекшелігі – өз ісінің дұрыстығын дәлелдеу болып табылады. Оны түсіну қиын, алайда балаңызбен бірге тәуекелге бел байлауға тура келеді. Осылайша оған біршама жақын болып, өзіңіздің тапқырлығыңызды көрсетесіз. Әзіл мен оптимистік сезімді ұмытпаған дұрыс. Жасөспірім басынан өткен оқиғаның бәрінде трагедияның үлесі бар деп ойлайды. Сондықтан бұл жерде сіздің тарапыңыздан әзілдеу көмекке келеді. Алайда баланың сезіміне күлудің еш қажеті жоқ, әзіл сол қалыптасқан жағдайдың өзіне бағытталуы керек. Ата –аналардың міндеті 1. Бала тәрбиесі негізі ата-анада жатқанын естен шығармауға; 2. Мектеппен байланыста болып, баланың сабақтан қалмауын, кешікпей келуін қадағалауға; 3. Балалардың өмірі мен оқуы үшін олардың рухани дамуын, адамгершілік жағынан қалыптасуын қамтамасыз ететін жағдайлар жасауға; 4. Баланы оқулықтар мен басқа оқу құралдарымен толық қамтамасыз етуге; 5. Салауатты өмірді насихаттауда баласына үлгі көрсетуге; 6. Баланың жеке басын қорлайтындай жаза қолданбауға; 7. Мұғалімдердің құқы, беделін, абыройын сыйлауға; 8. Көше ережелерін сақтауды еске салып тұруға; 9. Үнемі сынып жетекшісімен тығыз байланыста болып, ата –аналар жиналысына қатысып отыруға. 12-17 жас аралығында бала тәрбиелеп отырған ата-аналарға кеңес: Егер жасөспірім балаңыз туралы мазасыздана бастасаңыз, онда сізге өміріңізді өзгертіп, басқаша көзбен қарайтын уақыттың жеткені. Алдымен балаңыз жасөспірім кезеңге аяқ басқанда оның бойында қандай өзгерістер болатынына назар аударайық. Сырт келбеті өзгереді. Жасөспірім үшін жана өзгерген дене бітімімен өмір сүру аса маңызды болып табылады. Оның үстіне сырт келбетке көп нәрсе байланысты екенін ұмытпайық. Әдетте әйел адам үшін уақыт өткен сайын ер адамның ақыл-парасаты маңызды болса, ер адам үшін әйелдің сұлулығы басты мәселе болып қала береді. Сондықтан бойжетіп келе жатқан қызыңыздың өзін, бет-әлпетін күтуіне баса назар аударыңыз. Жасөспірімдердің өзін салыстыра бастайтын өз сұлулық эталоны болатынын естен шығармаңыз. Кейде тіпті сырт келбеті оның келешек өміріне де әсер етуі мүмкін. Сондықтан олар көпшіліктен ерекшеленіп, көзге түсуді ойлайды. Тәрбиеге қатысты кеңестер Баланың тәрбиесін қолға алғанда жаман көңіл-күймен бастаған дұрыс емес. Ең алдымен баладан не талап етесіз, соны жақсылап анықтап алыңыз және балаға түсіндіріп, осы ұсынысқа қалай қарайды сол жайлы біліп алыңыз. Балаңызға еркіндік беріңіз. Әрбір қадамын тексермей, тек қана тәрбиелей біліңіз. Балаңызға дайын шешімді шеше білуге көмектеспеніз, керісінше оған жетудің жолын көрсетіңіз, уақыты келгенде балаңызбен мақсатқа жетудің шынайы және өтірік қадамдарын ажыратыңыз.

Қоғамның алдында тұрған басты міндеттердің бірі – балалар мен жасөспірімдер арасындағы құқық бұзушылықтың алдын алу, кәмелетке толмағандар арасындағы қылмыстың өсуіне жол бермеу. Құқық бұзушылықты болдырмау мақсатында оқу жылының басталғаннан мектепте іс-шаралар атқарылуда. Оқу жылының басында құқық бұзушылықтың алдын-алу мақсатында жүргізілетін іс-шаралар жоспары жасалып, бекітіледі. Жоспарға сәйкес бекітілген іс-шаралар өткізіліп отырады. «Жасөспірім және қылмыс» тақырыбы бүгінгі күні маңызды болып саналады. Өкінішке орай кейбір жасөспірімдер қылмыс пен құқық бұзушылықтың арты неге әкеліп соғатынына аса мән бере қоймайды. Құқықтық мемлекетке қадам басқан шақта қоғамға саналы адам қалыптастыру - мемлекетіміздің басты міндеттерінің бірі болса, ол міндетті іске асыруға басты мақсат жасөспірімдерді жаңа рухта, жаңа көзқараста тәрбиелеуден айқын көрінеді. Жасөспірімдердің арасында құқық бұзушылықтың алдын алу мақсатында құқықтық сауаттылық пен құқықтық мәдениетті арттыру өте маңызды. Құқықтық сауаттылықты арттыру құқықтық тәрбиемен келеді.

Жыл басынан бері өздеріңіз білесіздер 11Д сынып оқушысы Қожабек Нұрканат мектепшілік есепке алынып, жұмыстар жүргізіліп келеді, ол оқушыны біз ішкі істерге де есепке қойып, жұмыстар жүргізіп келеміз. Осы тоқсанның аяғында тағы бір оқушыны мектепшілік есепке алып отырмыз, ол да 11Д сынып оқушысы Алданов Шамиль. Ол оқушы 16-17 қазан күндері денсаулығына байланысты сынып жетекшісінен сұранып сабаққа келмеген, бірақ спорт мектебіне жаттығуға барып жүрген. Нәтижесінде 17.10.2025ж күні кешке орталық саябақта бір қызды құтқарамыз деп колледж оқушысын ұрған. Профилактикалық кеңестің шешімімен Шамиль мектепшілік есепке алынып отыр. қазіргі таңда оқушы мектепшілік үйірмеге тартылып, психологтар, әлеуметтік педагог тарапынан жұмыстар атқарылып жатыр.

Жаңа оқу жылынан бастап еліміздегі барлық білім беру ұйымдарында, соның ішінде жекеменшік мектептерде де тәрбие жұмысы «Адал азамат» атты біртұтас бағдарлама негізінде жүргізіледі. Бұл – бұрын жүзеге асырылған «Біртұтас тәрбие» тұжырымдамасының жалғасы, бірақ мазмұны жаңартылып, Мемлекет басшысының «Адал азамат – адал еңбек – адал табыс» идеологиялық қағидасымен үндестірілген. Бағдарламаның үйлестірушісі Ы. Алтынсарин атындағы ҰБА мәліметінше, ҚР Оқу-ағарту министрлігінің 2025 жылғы 26 мамырдағы №123 бұйрығымен ресми түрде жаңа атауы бекітілген. Оның мақсаты – адал, еңбекқор, елжанды азаматтар тәрбиелеу. Тәрбие жүйесі жалпыұлттық құндылықтарға негізделіп, мектеп, ата-ана және қоғам арасындағы байланысты нығайтуға бағытталады.

Алғаш рет бұл бағдарлама жекеменшік мектептер үшін де міндетті болмақ. Бұл тәрбие жұмысының ел көлемінде бірізді стандартпен жүргізілуіне және барлық оқушылар үшін тең орта қалыптастыруына мүмкіндік береді.

Барлық мектептер үшін бірыңғай визуалды стандарт – брендбук әзірленеді. Мектептің ішкі және сыртқы келбеті ұлттық тәрбиелік құндылықтар мен мәдениетті бейнелейтін ортаға айналады.

Тәрбие жұмысын жүзеге асыруда барлық тараптардың өзара бірлесе қызмет атқаруына ерекше көңіл бөлінеді. Мектептердегі тәрбие ісі мемлекеттік органдармен, құқық қорғау, денсаулық сақтау, ішкі саясат саласындағы құрылымдармен тығыз жүргізіледі.

Ай сайын белгіленген тақырыптар сабақ пен сыныптан тыс іс-шараларды бір-бірімен сабақтастырады. Мысалы: әділдік, еңбекқорлық, патриотизм сынды құндылықтар оқу процесінің өзегіне айналмақ. Осы бағытта мектеп өміріне «Өнегелі 15 минут», күй әуенімен қоңырау соғу, ұлттық ойындар секілді жаңа форматтар енгізіледі. Сонымен қатар, оқушының мектеп қабырғасынан тыс өмірлік тәжірибесін байытуға да ерекше көңіл бөлінеді.

Бұған дейін іске асқан «Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясында «Қамқор» (экология және волонтерлік), «Еңбегі адал – жас өрен» (еңбекке баулу және мамандыққа бағдар), «Smart Bala» (IT және инновациялық ойлауды қолдау), «Шабыт» (өнер мен мәдениет арқылы рухани даму), «Ұшқыр ой алаңы» (пікірсайыс пен зияткерлік ойындар), «Балалар кітапханасы» (оқу сауаттылығы мен кітап мәдениетін дамыту) секілді алты ірі жоба жүзеге асқан болатын.

Сонымен бірге, буллингтің, құқықбұзушылық пен балалар арасындағы қауіптің алдын алуға бағытталған жобалар өз жұмысын жалғастырады. Олар: «Цифрлық әлемде қауіпсіз қадам», «Буллингтен қорған!», «Қауіпсіз қоғам».

Бұл бағдарлама – еліміздің барлық мектептерінде біртұтас тәрбиелік орта қалыптастыруға бағытталған маңызды қадам.

Әріптестер, сынып жетекшілік оңай емес түсінеміз, бірақ сол алдарыңызда отырған отыз оқушы ата-аналардың сіздерге тапсырған аманаттары екенін ұмытпаңыздар. Егер сыныпта құқықбұзушылық орын алған жағдайда сіздерге бүгінгі күнге дейінде бірнеше рет қайталағандай мектеп әкімшілігіне шұғыл хабар беріңіздер. Одан кейін мектеп әкімшілігі де жоғарыдағы құзырлы мекемелерге хабар береміз және жағдайды заң аясында қарастыруға мүмкіндік болады.

Шешім:

1. Ата-аналар жиналысында ата-аналарға Отбасының бала тәрбиесіндегі орны туралы айту
2. Құқықбұзушылықты болдырмауда жұмыстар жүргізу
3. Әлеуметтік жобаларды жоспар бойынша іс-шаралар өткізу

Мектеп-лицей директоры

Ж.Саржанова

Хатшы:

А.Досайбек

Сынып жетекші

ӘБ жетекшісі

Н.Түзел

О.Орлова-Зинкина

**№15 Д.Н.Менделеев атындағы мектеп-лицейінің сынып жетекшілердің
ӘБ отырысы жиналысының**

ХАТТАМАСЫ

III-отырыс

Мерзімі: 4.11.2025ж

Қатысушылар: ДТЖЖО,сынып жетекшілер,ӘБ жетекшілері

Күн тәртібінде:

- 1.Әлеуметтік қамқорлықтағы балалармен жұмыста сынып жетекшілердің іс-әрекеті туралы.
- 2.Сыныптан тыс іс-шаралар мен сынып сағатының өткізілуі
- 3.Әртүрлі мәселелер

Тыңдалды:

Ағымдағы жылдың 4-қараша күні мектептің акт залында сынып жетекшілерінің кезекті ӘБ отырысы өткізілді.Күн тәртібіндегі 1-ші мәселе бойынша директордың тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары Д.Асанова сөз алды.

Әлеуметтік қамқорлықтағы балалармен жұмыста сынып жетекшілердің іс-әрекеті туралы.

Мектепте үш оқушы әлеуметтік қамқорлықта. Жетім және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалармен әлеуметтік мәртебеге ие оқушылардың жеке іс-қағаздарын реттеу, оқушылардың жеке қызығушылығын бақылау, есепке алу жұмыстары жүргізілді.

Мектебіміздегі жетім және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған 9д сынып оқушысы Кулагина Екатерина, 8д сынып оқушысы Крушельницкий Владимир, 4л сынып оқушысы Хасанов Мустафа «Міндетті білім қорынан» тұрмысы төмен, аз қамтылған отбасылардан шыққан білім алушыларға «Мектепке жол» акциясы аясында 46500 тг көлемінде қаржылай көмек көрсетілді

«Жалпы білім беретін мектептердегі білім алушылар мен тәрбиеленушілердің жекелеген санаттарына тегін және жеңілдетілген тамақтандыруды ұсыну» мемлекеттік қызметті көрсету кағидаларына сәйкес бір реттік ыстық тамақпен қамтылды.

Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңының 28 бапта 3-тармағы, Қазақстан Республикасы Президентінің атынан балаларға арналған «Ғажайыпқа толы Жаңа жыл» атты жаңа жылдық шырша мерекесіне 6 «В» сынып оқушысы аз қамтылған, көпбалалы Турегелді Альмир Жангелдіұлы, көпбалалы 4«Е» сынып оқушысы Дементьева Ангелина қатыстырылды. Оқушыларға қорап тәттілер мен планшет берілді «Шымкент-қайырымды қала» әлеуметтік даму корпоративтік қорының демеушілік көмегімен 2025 жылғы 25 желтоқсан күні Rixos Khadisha Shymkent мейрамханасында өтетін іс-шараға 36 сынып оқушысы аз қамтылған, көп балалы Рахман Анеля қатыстырылды.

Сыныптан тыс іс-шаралар мен сынып сағатының өтілуі. Мектепте биылғы оқу жылында өздеріңіз білесіздер Оқу-ағарту министрінің 26.05.2025ж күнгі №123 бұйрығының 1 және 2-ші қосымшаларының негізінде жұмыс атқарып келеміз. Сынып сағаттарының жылдың жоспары да осы бағдарлама негізінде жасалғанын білесіздер. Сол 45 минуттық сынып сағатының 10 минутында қауіпсіздік сабақтарын өтіп жатсыздар. Өздеріңіз «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасының Мектептегі сынып сағаттарын дұрыс ұйымдастыру әр білім алушының тұлғалық дамуына, өзін-өзі тануына, бойына өзіндік құндылықтарды сіңіре білуге, өмірде жол таба білуіне, алдына мақсат қоя білуіне, өз ортасымен қарым-қатынасқа түсе алуға, отбасын, Отанын сүюге, туған еліне, жеріне деген сүйіспеншіліктерін қалыптастырып, дамытуға жетелейді. Олай болса, сынып жетекшісінің басты міндеті – сыныптың психологиялық ахуалын ретке келтіре отырып, сынып сағаттарын білім алушылардың жас ерекшеліктеріне, олардың өмірлік сұраныстары мен талаптарына сай ұйымдастыра білу. «Орта білім беру ұйымдарында сынып жетекшілігі туралы ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 12 қаңтардағы № 18 бұйрығында сынып жетекшісі қызметінің мақсаты мен міндеттері айқын көрсетілген [1]. Осы бұйрықта сынып жетекшісі қызметінің мақсаты – білім алушының азаматтық өзіндік санасын, жалпы мәдениетін, салауатты өмір салтын, өзін-өзі дамытуы мен өзін-өзі іске асыруын қалыптастыруы, оның тұлғалық өзін-өзі анықтауы, қоғамда табысты әлеуеттенуі мен бейімделуі үшін, білім алушылардың шығармашылығын дамыту, бос уақытын мазмұнды ұйымдастыру үшін жағдай жасау делінген. Олай болса, сынып сағаты мектептің оқу-тәрбие процесінде маңызды орын алады. Сынып – мектептегі негізгі құрылымдық буын. Мұнда білім алушылар арасындағы қарым-қатынастың пайда болуы мен дамуы орын алады, олардың дүниетанымы

сабақта ұсынылатын танымдық іс-әрекет арқылы қалыптасады. Сынып жетекшісі сыныптағы негізгі тәрбие және ұйымдастырушылық жұмыстармен айналысатын тұлға. Оның міндетіне білім алушының жеке дамуы үшін қолайлы жағдайлар жасау ғана емес, сонымен қатар баланың басқа білім алушылармен, ата-аналармен және мұғалімдермен қарым-қатынасында туындайтын психологиялық мәселелерді шешуге тиімді көмек көрсету кіреді. «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 726 қаулысында мектептерді жайлы, қауіпсіз және заманауи білім беру ортасымен қамтамасыз ету, барлық білім беру деңгейлерінде білім алушылардың білім сапасын арттыру міндеті қойылған. Осыған сәйкес сынып жетекшісі білім алушы мен қоғам арасындағы байланыстырушы тұлға, әр білім алушының өзін-өзі тануына және оның жеке тұлға ретінде дамуына ықпал ететін түрлі іс-шаралар арқылы ұжымда қарымқатынас орнатуға көмектеседі, жайлы, қауіпсіз, заманауи білім беру ортасымен қамтамасыз етеді және тәрбиелей отырып оқуға деген ынтасын арттыруға ықпал жасайды. 4 Сыныпта бастапқы балалар ұжымын қалыптастыруға қатыса отырып, сынып жетекшісі көшбасшы, тәлімгер, қамқоршы және білім алушылардың досы ролін қабылдауы керек. Ол білім алушыларды шабыттандыруға, олардың қажеттіліктерін түсінуге, көмекші болуға, сонымен қатар өз сыныбының ұжымдық шығармашылық қызметіне белсенді қатысуы тиіс. Сынып жетекшісі мен білім алушылардың сабақтан тыс қарым-қатынасы тәрбие жұмысында өте маңызды орын алады. Сынып сағаты – білім алушылармен тәрбие жұмысын ұйымдастырудың маңызды нысандарының бірі. Сонымен қатар, сынып сағаты – мұндай қарым-қатынасты ұйымдастырудың ең көп таралған әдістерінің бірі. Сынып сағаты – бұл педагогтің сыныптағы білім алушылармен әлеуметтік қатынастардың дамуына және адамгершілік құндылықтардың қалыптасуына ықпал ететін белгілі бір іс-шараларға қатысуға мүмкіндік беріп, білім алушылармен бірге өткізуде ұйымдастырылған уақыт. Сынып сағаты, әдетте, апта сайын өткізіледі. Ол әдеттегі сабақ сияқты созылуы мүмкін, бірақ бұл міндетті шарт емес. Тақырыпты қамту үшін 15-20 минут жеткілікті немесе кейде басқа тақырыптар ұзақ қарым-қатынасты қажет етеді. Тақырыптық сынып сағаты белгілі бір тақырыпқа арналуымен ерекшеленеді. Мұндай қарым-қатынас неғұрлым нақты және толық, білім алушылардың назарын ұсақ-түйектерге шашыратпай нақты заттарға шоғырландыруға көмектеседі. Белгілі бір тақырыпта өткізілген сынып сағаты бейресми жиналыстан гөрі тиімді. Ол танымдық сағат. Қарым-қатынас кезінде белгілі бір педагогикалық мақсаттарға жету үшін тақырыпты қолдану өте маңызды. Педагогтің жетекшілігімен мектепте білім алушылар қоршаған әлемге қарым-қатынас жүйесін қалыптастыруға ықпал ететін арнайы ұйымдастырылған іс-шараларға қатысады. Сынып сағаты диалогтық негізде болуы керек екенін

есте ұстаған жөн: педагог-білім алушы арасындағы тығыз байланыс орнағаны дұрыс. Сынып сағатының сипаттамаларын, оны дайындау мен өткізудің ерекшеліктерін анықтау үшін алдымен қазіргі педагогика ғылымы мен тәжірибесінде тәрбие жұмысында сынып сағатының формасын түсіну керек. *

Әртүрлі мәселелерге келетін болсақ 1-ші проблема оқушылардың сабаққа кешігуі және кешіккен оқушылармен атқарылып жатқан жұмыс барысын қозғасақ. Күнде азанда журналға 20-30 оқушыдан кем емес оқушы жазылады. Ал олармен атқарылып жатқан жұмыс пен одан шыққан нәтиже көңіл көншітпей отыр. Алдағы уақыттада кешіккен оқушылармен жұмысты және оның ата-аналарымен қарым-қатынасты жандандырасыздар. Оқушылардың мектеп формасының сақтауында №26 бұйрықтың орындалуын қатаң қадағалауға алыңыздар.

Шешім:

1. Сынып жетекшілер мен әлеуметтік педагог тарапынан әлеуметтік қамқорлықтағы балалардың тыныс-тіршілігі қатаң бақылауға алынсын.
2. Сыныптан тыс іс-шаралар мен сынып сағатының өткізілуі жоспарға сәйкес жүргізілсін.

Мектеп-лицей директоры

Ж.Саржанова

Хатшы: А.Досайбек

Сынып жетекші ӘБ жетекшісі Н.Түзеп

О.Орлова-Зинкина

**№15 Д.И.Менделеев атындағы мектеп-лицейінің сынып жетекшілердің
ӘБ отырысы жиналысының
ХАТТАМАСЫ
IV-отырыс**

Мерзімі: 06.01.2026жж.

Қатысушылар: ДТЖО, ӘБ жетекшілері, сынып жетекшілер

Күн тәртібінде:

1. Тәрбие жұмысының жарты жылдық есебі.
2. Психологиялық қиын жағдайға тап болған оқушылармен жұмыстағы сынып жетекшілердің іс-әрекеті.
3. Ата-аналардың педагогикалық қолдау орталығының жұмысы туралы.
4. Бірлескен жоспар бойынша іс-шаралардың өткізілу деңгейін талқылау.
5. Әртүрлі мәселелер

Тыңдалды:

Ағымдағы жылдың 06.01.2026ж күні мектептің акт залында сынып жетекшілердің ӘБ отырысы өткізілді. Отырысты ДТЖО орынбасары Д.Асанова жүргізіп, оқу жылының I-артыжылдығы бойынша есеп берді.

Күшті жағы	Әлсіз жағы
• Мектепте тәрбие жұмысы «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы бекітілген жылдық жоспарға сәйкес жүйелі жүргізілді; • Сынып жетекшілерінің, бірлескен жұмыс тобының іс-шараларға белсенді қатысуы-жоба жұмыстары, сынып сағаттары, іс-шаралар, кездесулер • Мектеп әкімшілігі «Балалар кітапханасы» жобасының аясындағы «Оқырман мектеп» әкімшілігі жобасының жүйелі жүргізілуі. • Оқушылардың мектепшілік іс-шараларға қатысу деңгейі жоғары; Мектеп парламентінің медиа жобасының белсенділігі • Ата-аналармен байланыс орнап, бірлескен жұмыстар жүргізілді. АПҚО,	• Кейбір сынып жетекшілерінің _____ құжат жүргізуінде (есеп, фото, мәлімет) олқылықтар кездеседі; • Жекелеген оқушылардың _____ тәртіп бұзушылықтары мен сабаққа кешігу жағдайлары орын алды; • Ата-аналардың барлығы бірдей мектептің тәрбие жұмысына белсенді қатыспайды;

Даналық мектебі, Досбол лайк бағдарламасы бірлесе жүзеге асырылды. • Құқық қорғау органдары, медицина қызметкерлерімен профилактикалық жұмыстарды жүргізді	
Мүмкіндіктер	Қауіп қатерлер
• Ата-аналар комитетімен жұмысты күшейту арқылы тәрбиелік ықпалды арттыру; • Қосымша үйірмелер мен спорттық секцияларды көбейту арқылы оқушылардың бос уақытын тиімді ұйымдастыру; • Цифрлық платформаларды (WhatsApp, Kundelik, Google) пайдалану арқылы тәрбие жұмысын жетілдіру	• Интернет пен әлеуметтік желілердің оқушылар тәрбиесіне кері әсері; • Құқықбұзушылықтың алдын алуда ата-ана жауапкершілігінің жеткіліксіздігі; • Бос уақытты тиімді ұйымдастырмау салдарынан жағымсыз әдеттердің қалыптасу қаупі;

Осы SWOT-талдау 2025–2026 оқу жылының I жартыжылдығында тәрбие ісі жөніндегі орынбасарының атқарған жұмысына талдау жасау мақсатында әзірленді.

Талдау барысында мектепте тәрбие жұмысының бекітілген жылдық жоспарға сәйкес жүйелі түрде жүргізілгені анықталды. Сынып жетекшілерінің тәрбие жұмысына жауапкершілігі артып, түрлі бағыттағы іс-шараларға белсенді қатысуы байқалды. Ұлттық тәрбие, құқықтық, патриоттық, рухани-адамгершілік бағыттарда жоспарланған жұмыстар уақытында өткізіліп, оқушылардың мектепішілік іс-шараларға қатысу деңгейі жоғары болды. Мектеп әкімшілігі мен педагогикалық ұжым арасында өзара ынтымақтастық қалыптасып, ата-аналармен байланыс орнатылып, бірлескен жұмыстар жүргізілді.

Сонымен қатар, әлсіз тұстар да анықталды. Атап айтқанда, кейбір сынып жетекшілерінің құжат жүргізуінде олқылықтар кездесіп, жекелеген оқушылар тарапынан тәртіп бұзушылықтар мен сабаққа кешігу жағдайлары орын алды. Ата-аналардың барлығы бірдей тәрбие жұмысына белсенді

катыса бермейді, сондай-ақ барлық оқушылар үйірмелер мен секцияларға толық қамтылмаған. Әлеуметтік жағдайы төмен және қашықта орналасқан отбасылармен жұмыс жеткіліксіз деңгейде жүргізілді.

Алдағы кезеңде тәрбие жұмысын жетілдіруге мүмкіндік беретін факторлар ретінде ата-аналар комитетімен жұмысты күшейту, қосымша үйірмелер мен спорттық секцияларды көбейту, цифрлық платформаларды тиімді пайдалану, мәдени және қоғамдық ұйымдармен бірлескен іс-шараларды арттыру, құқық қорғау және медицина қызметкерлерімен профилактикалық жұмыстарды жүйелеу жоспарлануда.

Сонымен бірге, интернет пен әлеуметтік желілердің кері әсері, кейбір отбасылардың әлеуметтік жағдайының төмендігі, ата-аналардың жауапкершілігінің жеткіліксіздігі, бос уақытты тиімді ұйымдастырмау салдарынан жағымсыз әдеттердің қалыптасу қаупі және маусымдық аурулар мен ауа райының қолайсыздығы тәрбие жұмысына қауіп-қатер төндіретін факторлар ретінде қарастырылды.

Қорытындылай келе, I жартыжылдықта тәрбие жұмысы жоспарға сай жүргізілді. Алдағы II жартыжылдықта анықталған әлсіз тұстарды жою, қолда бар мүмкіндіктерді тиімді пайдалану және қауіп-қатерлердің алдын алу бағытында тәрбие жұмысы одан әрі күшейтілетін болады.

II-мәселе: Қиын балалардың отбасындағы беріктігі және өнегелі отбасында өнегелі ұрпақ тәрбиеленетіні сөзсіз. Қиындықты шешудің негізгі жолы- отбасында қарым- қатынастарды орнату. В.Сухомлинский тәрбиені отбасы жағдайын зерттеуден бастайды. Ол баланың сабақ үлгерімінің жақсаруымен қоса денсаулығының мықты болуына, ой- өрісінің кеңеюіне көңіл бөлді және балалардың 3-4 сыныптарға дейін бірқалыпты, тәртіпті болып келіп, 4- сыныптан кейін бастайтындығын түсіндірді. Ересек кезең – бала тәрбиелеудегі ең қиын кезең екендігін айта келіп, ата-аналарды балалармен сырласуға шақырады.

Ата-аналармен жүргізілетін сынып жетекшісінің негізгі міндеттері 1. ата-аналармен тұрақты байланыс орнату 3. Ата –аналар ұжымын құру 2. Отбасы мен мектептің қоятын да талаптарының бірлігін қамтамасыз ету 4. Ата-аналардың педагогикалық білім дәрежесі мен мәдениетін үнемі арттырып отыр.

СЫНЫП ЖЕТЕКШІСІНІҢ АТА-АНАЛАРМЕН ЖҰМЫС ЖАСАУ ҚАЖЕТТІЛІГІ НЕДЕ?

-Баланың өмірін ұйымдастыруда , оның тәрбиесіне қатысты мәселелерді шешуде ортақ көзқарастың болуында; - Баланың отбасы мен мектеп

жағдайындағы дамуын және әлеуметтенуін тиімді ұйымдастыру мақсатында тәрбиенің бірыңғай ұстанымдарын қоюда; -баланың әлеуметтік – педагогикалық және психологиялық даму жағдайын ескере отырып , тәрбиенің мақсаты мен міндеттерін дұрыс анықтау,оларды жүзеге асырудың болуында - Баланың жан-жақты үйлесімді дамуы үшін тәрбиелік ықпалды тиімді және нәтижелі ұйымдастыруда; - Балаға мектеп пен мектептен тыс тәрбие мекемелерінің , ата-аналар мен жұртшылықтың педагогикалық қолдануын ұйымдастыруда; - Баланы әртүрлі ортада , әртүрлі жағдайда жан-жақты жақсы танып білу үшін; - Балаға ықпал етудің жалпы тәсілі мен техникасын ойластыруда, әртүрлі өмір жағдайында оның тұлғасына әсер етуде күш-жігерді біріктіру үшін; Сынып жетекшісі, оқушылар және ата-аналардың жағымды көңіл күйін , өзара жағымды түсіністік пен ынтымақтастық қарым-қатынасын орнықтыруда т.с.с.

Сынып жетекші жоғарыда аталып кеткен міндеттерге сай атқаруы тиіс 5 қызметі

1.Ата –аналарды сыныптағы оқу-тәрбие процесінің мазмұны мен әдістемесімен таныстыру

2.Ата-аналармен педагогикалық және психологиялық ағарту жұмыстарын ұйымдастыру 3.Ата-аналарды балалармен бірге әрекетке қатыстыру

4.Отбасы тәрбиесіне қатысты ата-аналарға педагогикалық –психологиялық кеңес беру 5.Ата-аналармен белсенділермен жұмыс және ата-аналардың әртүрлі қоғамдық ұйымдармен ,жұртшылықпен өзара әрекеттесуі

ҚИЫН ОҚУШЫЛАРДЫҢ ПАЙДА БОЛУЫНА СЕБЕПТІ ФАКТОРЛАР Ата-ананың біреуінің болмауы Отбасындағы ажырау және жаңа адамның келуі Баланың көзінше теріс қылықтар жасауБақылау- сыздықТұрмыстағы ұрыс-жанжал Баланың табиғи психологиялық ерекшелігін ескермеу Баланың жан дүниесіне көңіл бөлмеу Ата-ананың бос уақытының болмауы

СЫНЫП ЖЕТЕКШІСІНІҢ АТА-АНАЛАРМЕН ЖҮРГІЗІЛЕТІН ЖҰМЫСЫНЫҢ ФОРМАЛАРЫ МЕН ӘДІСТЕРІ

Ата-аналармен жеке кездесу

Ата –аналар жиналысы

А та-аналар белсенділерімен жұмыс

Конференция өткізу

Ата-аналар үшін әңгімелер мен дәрістер

ҚИЫН ОҚУШЫЛАРДЫҢ ПАЙДА БОЛУЫНА СЕБЕПТІ ФАКТОРЛАР Ата-ананың біреуінің болмауы. Отбасындағы ажырау және жаңа адамның келуі. Баланың көзінше теріс қылықтар жасау.Бақылаусыздық.Тұрмыстағы ұрыс-

жанжал. Баланың табиғи психологиялық ерекшелігін ескермеу. Баланың жан дүниесіне көңіл бөлмеу. Ата-ананың бос уақытының болмауы

Әрбір қиын баланы жан – жақты зерттеп, мінез – құлықтарының бағыт – бағдарын айқындау, оның ішіндегі адамгершілік типтегі қасиетін іріктеп алу. Әрбір оқушының адамгершілік сынды тәжірибелерді құра біліп, соның негізінде тәртіпті, айналасындағы өмірге көзқарасты, ұжымдық қарым – қатынас дағдыларын қалыптастыруды ұйымдастыру. Әрбір жеке тұлғаның ерекшеліктері мен мүмкіндіктеріне және творчестволық талап – тілектеріне орай, қабілеті мен икемдерін дамыту, қоғам жұмыстарына қатыстыру. Кейбір қиын оқушылардың оқу – тәрбие процесінде ұжымдық өмір қарым – қатынастарында ұсқынсыз ауытқушылықтар болса, деп кезінде өол үшін беріп, қдан сақтандыру, оны тугызатын әрекеттерді жою. Әңгімелеу оқу – тәрбие процесінде ең қажетті құралы.

ҚИЫН БАЛАЛАРМЕН ЖҰМЫС ІСТЕУДІҢ НЕГІЗГІ ШАРТТАРЫ:

«Қиын» деген оқушының өзі бұзылған бала емес екенін ескеру керек. Сондықтан да «қиын» бала тәрбиесінде сынып жетекші мына жайттарды ерекше назарда ұстаған жөн: → Баланың жас ерекшелігін ескере отырып, рухани дүниесін терең зерттеп білу, жүрегіңізбен сезініп, оған қайырымды болу керек. → Баланың ішкі дүниесі мен қылықтарын, іс-әрекеттерін білу керек, мінезін түсіну үшін оның дамуына қажетті не екенін білу керек. → Мейірім мен сүйіспеншілік – екі жақты да адамдық сипатқа жеткізетінін ұғыну керек. → Психологиялық түзету кезеңінде тек қана төзімділік керек. → Тәрбиелік іс-әрекет кезінде сабырлы, ілтипатты, салқынқанды, ұстамды болу қажет. → Баланың саналы түсінгендігіне сенім көрсетіп, әділетті болу керек. → Құр уағыз айтып, мезі етіп, жанын жараламай, қателігін үнемі бетіне баспау керек. → Орынсыз жазаламау керек. → Жан жылуын зәруліктен құтқару, бала құқығымен санасу. → Жеке тұлға ретінде дамуына ықпал ету жағын ескеру қажет. → Осы жағдайлардың бәрін ескере отырып, тәрбиеленуі қиындардың әрқайсысына әр түрлі қатынас жасап, оларды жеке-жеке бақылап, зерттеп, өзіне лайықты шара қолданып, тәрбие жұмысын жүргізу керек.

3. Ата-аналардың педагогикалық қолдау орталығының жұмысы туралы.

Мектепте ата-аналарды педагогикалық қолдау орталығының жұмыс жасап келе жатқаына бірнеше жылдың уақыты болды. Ағымдағы оқу жылындада орталықтың жұмысының іс-шара жоспары жасалып бекітіліп сабақ кестесі құрылып бекітіліп, сол бойынша сабақтар өткізіліп келеді.

4. Бірлескен жоспар бойынша іс-шаралардың өткізілу деңгейін талқылау. ДТЖО мен әлеуметтік педагогтың бірлескен жұмыс жоспарының І-жарты жылдықтағы есебі:

Мектептегі тәрбиесі қиын, сабақты бос жіберетін, құқық бұзуга бейім оқушылардың үйіне барып, үй жағдайын зерделеу актісі толтырылды. Үйде оқитын оқушылардың да үйлеріне барып Акті толтырылды. Оқушылардың әлеуметтік тұрмыс жағдайымен танысып оқушының оқу-тәрбие жұмыстарымен қамтылуына бақылау жасалды. Оқушылардың әлеуметтік ортасын диагностикалау және отбасын анықтау мақсатында анкеталар жүргізілді.

ДТЖО мен педагог-психологтардың бірлескен жұмыс жоспарының орындалуы туралы:

Ағымдағы оқу жылында тәуекел тобындағы оқушылардың тізімі анықталып нақтыланды. Тәуекел тобындағы оқушылармен жеке іс-шара жоспары жасалып, жұмыстар жүргізілуді. Мектепте биыл келген 1-ші сынып оқушыларымен және 5-8 сыныптың оқушыларымен қалыптасу (адаптация) кезеңінен өту деңгейін анықтауда сауалнамалар жүргізіліп, тесттер алынды.

Біздегі ең өзекті мәселелердің бірі оқушылардың таңертең сабаққа кешігіп келуі. Осы тақырып бойынша ата-аналармен және оқушылармен жұмыс жүргізіңіздер.

Шешім:

1. Сыныптағы оқушылармен тәрбие жұмысын жүргізу жандандырылсын.
2. Бірлескен жұмыс жоспары негізінде іс-шаралар өз деңгейінде сапалы өткізілсін.
3. Оқушылардың сабаққа кешігуі жөнінде сынып жетекшілердің ата-аналармен және оқушылармен жұмысы күшейтілсін.

Мектеп-лицей директоры

Ж. Саржанова

Хатшы: А. Досайбек

Сынып жетекші ӘБ жетекшісі Н. Түзел

 О. Орлова-Зинкина

ХАТТАМАСЫ

V-отырыс

Мерзімі: 27.03.2026ж.

Қатысушылары:

Директордың оқу ісі жөніндегі орынбасары М.Алиева

Директордың тәрбие жұмысы жөніндегі орынбасары Д.Асанова, А.Оразбаева

ОБ жетекшілері

Сынып жетекшілер

Күн тәртібінде:

1.Бітіруші сыныптарға кәсіптік бағдар беру бойынша жүргізілген жұмыстардың қорытындысы

4.Әр түрлі мәселелер

Тыңдалды:

№15 Д.И.Менделеев атындағы мектеп-лицейінде 27 наурыз күні сынып жетекшілердің ОБ отырысы болып өтті. Жиналыста директордың оқу жұмысы жөніндегі орынбасары М.Алиева сөз алып, 1-ші мәселе бітіруші сыныптарға кәсіптік бағдар беру бойынша атқарылып жатқан жұмыстармен таныстырып өтті. Мектеп оқушыларының мамандық таңдауда дұрыс бағыт алу мәселесі мектептің психологиялық қызмет аясында жүргізілетін аса жауапты да маңызды жұмыстарының бірі болып отыр. Бала үшін болашақ мамандықты таңдау өмірлік жолын дұрыс таңдаумен бірдей. Өкінішке орай, біз, балалардың таңдауының ақылмен емес, біреудің сөзіне ере отырып немесе ата-анасының ықпалымен «қай жерге оқуға түсу оңай» деген көзқарастармен болып жатқанын байқаймыз. «Осы мамандықты таңдауыма ата-анам себепші болып еді. Енді өз қалауыммен екінші мамандықта оқып жүрмін» – деген сияқты сөздерді күнделікті өмірде жиі есітетініміз анық. Дұрыс таңдалмаған мамандық – мамандық несінің өзіне ғана емес, қоғамға да кері әсерін тигізетінін ұмытпағанымыз жөн. Соңғы кездегі Білім және ғылым министрлігінің таратқан мәліметіне қарағанда, жоғары оқу орнын бітірген түлектердің 50 пайызы өз мамандығы бойынша жұмыс істемейді екен. Бұл дегеніміз мемлекеттің болашақ маман даярлауға грант негізінде оқыту үшін ел қазынасынан бөліп жатқан қаражатының 50 пайызы желге ұшады дегенді меңземейді ме? Ата-ананың баланы оқытуға жұмсаған ақшасын былай қойған кезде, Үкіметтен грантка бөлінетін қыруар қаржының 50 пайызы тиімсіз жұмсалады дегенді білдірмейді ме? Олай болса, 50 пайыз студентті жоғары оқу орындары текке оқытқан болып шықпайды ма?

Әрбір оқушының жеке қабілеттері мен ерекшеліктерін, мүмкіндіктерін, шеберлігін, қызығушылығын ескеріп бағыт-бағдар, жекелеген мамандықтар туралы терең білім беру – біздің басты міндетіміз. Ал, мектебінде қанша оқушы болса сонша оқушының жеке-жеке қабілетін, бейімділігін анықтап, бағыт беріп отыру, мамандықты дұрыс таңдауға жол сілтеу – үлкен мәселе. Кәсіптік бағыттылықты қалыптастырудың адами алғышарттары жоғары кластарда талыптасады, бұл кезеңде оқушыларда танымдық қызығушылық дамиды, жеке мәнді мақсат қоя білу талабы, кәсіби мүдде пайда болады. Алайда, жалпы практика талдауы көрсетіп отырғандай, көптеген мектеп түлектері өзін-өзі және таңдаған мамандығын нашар біледі. Бүгінгі күні жасөспірімдердің өзін-өзі тануы арқылы мамандық таңдауда дұрыс бағыт алуы және оған бейімделу мәселесі туындауда. Жеке тұлғаның барлық қабілеттері мен мүмкіндіктерін ашып, оларды салауатты өмір салтына үйретіп, қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыру үшін жоғары сынып оқушыларының психологиялық даму ерекшеліктерін ескере отырып, олардың болашақ мамандығын саналы түрде таңдап алуына психолог мамандар көмек көрсетуі керек.

Жастар арасында ғылыми қызметкерлер, педагогикалық, инженерлік-техникалық сияқты мамандықтарға қызығушылық баяу өсуде, ол мамандықтардың жастар арасындағы беделі, абыройы әлі де болса өз дәрежесіне көтеріле қойған жоқ. Мұндай келеңсіз құбылыстарды жою үшін “ерекше педагогикалық тәсілдер, жұмыстың мазмұнды және құқықты формалары қажет болып отыр, жас адамға шынымен көмек көрсететін, қоғамдағы өз орнын табуға көмектесетін жаңаша тәсілдер мен формалар керек болып отыр.

Құқық бұзушылық - Қоғамға зиян келтіретін және заң бойынша жазаланатын қоғамға қарсы әрекет. Құқық бұзушылық: азаматтық (жеке басқа, азаматтың немесе заңды тұлғаның мүлкіне зиян келтіру, азаматтың абыройы мен қадір-қасиетін қаралайтын мәліметтерді тарқату және

т.б.), әкімшілік (ұсақ бұзақылық жол ережесі тәртібін бұзу), тәртіптік (жұмыстан кешігу, жұмысқа бармау және т.б.) теріс қылық және т.т. Құқық бұзушылықтың барынша қауіпті түрі қылмыс болып табылады.

Құқық бұзушылықтар үшін заңмен тиісінше әкімшілік, азаматтық құқықтық, тәртіптік және қылмыстық жауапкершілік қарастырылған.

Азаматтың міндеті — заң талаптарын бұзбау, екінші жағынан өзіне жүктелген міндетін орындау. Ойткені заң дегеніміз - өмірдің нәрі. Заңның мықтылығы атында емес, адалдығы мен әділдігінде. Заңның ең басты мақсаттарының бірі — қоғамдағы алуан мінезді адамдарды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. Заңды білмеу — құқықтық мәдениеттің елеулі кемшілігі. Заңды білмеу, оны бұзу жауапкершіліктен құтқармайды. Осыған байланысты бүгін мен **ҚР 2002 жылғы 8 тамыздағы №345 Баланың құқықтары туралы заңына** тоқталып өтсем деймін.

Бұл заң 10 тарау 53 баптан тұрады. Осы Заң балаларды қоғамдағы толымды өмірге даярлау, олардың қоғамдық мәні бар және шығармашылық белсенділігін дамыту, әлемдік өркениеттің жалпы адамзатқа тән құндылықтары негізінде оларды жоғары имандылық қасиеттерге, елжандылық пен азаматтыққа тәрбиелеу, олардың бойында ұлттық сана-сезімді қалыптастыру принциптерінің басымдығына сүйеніп, баланың Қазақстан Республикасының Конституциясында кепілдік берілген негізгі құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыруға байланысты туындайтын қатынастарды реттейді. Бұл заңның 3-тарауы. **БАЛАНЫҢ НЕГІЗГІ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ**

8-бап. Баланың денсаулық сақтауға құқығы

9-бап. Баланың даралық ерекшелікке және оны сақтауға құқылы

10-бап. Баланың өмір сүруге, жеке басының бостандығына, қадір-қасиетіне және жеке өміріне қол сұғылмауға құқығы

11-бап. Баланың сөз және ар-ождан бостандығына, ақпаратқа, қоғамдық өмірге араласуға құқығы

12-бап. Баланың қажетті тұрмыс деңгейіне құқығы

13-бап. Баланың мүлктік құқықтары

14-бап. Баланың тұрғын үйге құқығы

14-1-бап. Жетім балалардың, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалардың тұрғын үйін сақтауды қамтамасыз ету.

15-бап. Баланың білім алуға құқығы

16-бап. Баланың еңбек бостандығына құқығы

16-1-бап. Баланың экономикалық қанаудан қорғалу құқығы

17-бап. Баланың мемлекеттік көмекке құқығы

18-бап. Мемлекеттік ең төменгі әлеуметтік стандарттарды белгілеу

19-бап. Баланың дем алуға және бос уақытын пайдалануға құқығы

20-бап. Баланың міндеттері

Әрбір бала Қазақстан Республикасының Конституциясын және заңдарын сақтауға, басқа адамдардың құқықтарын, бостандығын, ар-ожданы мен қадір-қасиетін, Республиканың мемлекеттік нышандарын құрметтеуге, еңбекке жарамсыз ата-анасына қамқорлық жасауға, тарихи және мәдени мұралардың сақталуына қам-қарекет жасауға, тарих және мәдениет ескерткіштерін сақтауға, табиғатты сақтауға және табиғи байлықтарға ұқыпты қарауға міндетті. Тәрбие жұмысын жоспарлау педагог қызыметінің жалпы жүйесіндегі маңызды буын болып саналады. Ойластырып жоспарлау оны дұрыс ұйымдастыруды қамтамасыз етеді. Жұмыс перспективалармен белгілейді, тәрбие жұмысының белгілі бір жүйесін жүзеге асыруға көмектеседі.

Форма үшін ғана емес, жақсы жасалған жоспар педагогтың күнбе-күнгі тәрбие жұмысына көмектеседі. Педагог жоспар жасағанда балалармен тәрбие жұмысының негізгі міндеттерін мазмұнын, формалары мен әдістерін іріктеп алу үшін болып табылатын документтерді пайдаланады. Соңғы шыққан қаулы, бұйрықтар, оқу программасы, оқушыларды тәрбиелеудің үлгі мазмұны, «нысанына» жатады. Мұғалім жоспар жасағанда еліміз үстіміздегі жылы атап өтетін маңызды оқиғаларды ескереді.

Мұғалім өз жұмысын жоспарлағанда мектептің жұмыс жоспарын басшылыққа алады. Бүкіл мектептің істері мен жоспарлары мұғалім жұмысының бір бөлігі болып табылады.

Шешім:

1. Оқушыларға мамандық таңдауда дұрыс бағыт-бағдар беруде мектеп психологтары тарапынан көмектер ұсыну жандандырылсын.
2. Оқушылардың құқықтық сауаттылықтарын арттыруда құқық қорғау ұйымдарының мамандарымен кездесу ұйымдастырылсын.

№15 мектеп-лицей директоры **Ж.Саржанова**

ДТЖЖО **Д.Асанова**
А.Оразбаева

Хатшы **А.Досайбек**

ӘБ жетекшісі **О. Орлова-Зинкина**

 Н.Түзел